

Verslag van het Groene IDeeCafé op 20 februari 2012

Thema: Van moestuin tot buurtgemeenschap?

Er zijn ongeveer 15 bezoekers vanavond in het Scheltema Complex in Leiden.

Opening: Margje Vlasveld opent de bijeenkomst. Ze geeft Janine Vermeulen het woord die ons vanavond komt vertellen over haar project ‘Groene Ruimte Maken’ in verschillende woonwijken in Amsterdam (samen met haar vanavond afwezige collega Annet Van Hoorn) ter inspiratie voor onze stad Leiden.

Presentatie “Van moestuin tot buurtgemeenschap” door Janine Vermeulen:

Uit Janines persoonlijke werkverleden komt naar voren dat ze een beweging heeft gemaakt van een carrière bij de overheid, waar alle beslissingen ‘bovenaan de ladder’ werden gemaakt, zonder contact met de burgers, naar haar huidige professionele bezigheden, waarbij Janine vanuit samenwerking met burgers in woonwijken laat ontstaan wat er nodig is om de wijk veiliger en groener te krijgen.

Waar ze in die jaren achter is gekomen, is dat de meest effectieve manier om duurzame ontwikkelingen en verandering te krijgen in de maatschappij, is doelen stellen vanuit bewoners en hun denkkracht bundelen. Sociaal leren is daarin het belangrijkste begrip, waar Janine vanavond dieper op in gaat.

Janine betreft een aantal bezoekers in haar betoog en laat hen vanuit hun eigen ervaring met het werken met burgerinitiatieven onthullen: “Samen nieuwe ontwikkelingen creëren, geeft energie. Daardoor trek je nieuwe dingen aan. Het werkt het beste om het proces klein te houden. Ondersteun het proces i.p.v. het plan. Dan zullen vanzelf de cirkels met verschillende soorten betrokkenen zichtbaar worden en vallen de talenten van de mensen op de juiste plek.”

Janine gaat verder: De rol van de leider in het sociaal leren veranderingsproces is faciliterend i.p.v. sturend. Het gaat erom synergie te creëren in de groep i.p.v. polarisatie te bewegen bij de betrokkenen die elk andere belangen hebben. Er zijn meerdere fasen in het sociaal leren, dat dient als model voor duurzame ontwikkeling.

De aanpak qua buurttuinen verschilt per soort wijk. De bedoeling is om een samenlevingssysteem te creëren dat veerkrachtiger is en waarin verschillende elementen elkaars functie kunnen overnemen, in het geval van risico’s en onzekerheden. Het doel is tevens meer balans te bewerkstelligen in de buurt.

In Amsterdam West bestaat het project Groene Ruimte Maken van Janine en Annet uit zes tuinen, waarvan er 1 al loopt. Het terrein van de tuinen ligt op braakliggend terrein, op grond van woningcorporaties, op eigen terrein en in/ om een leegstaand kantoor.

Er zijn verschillende redenen om tuinen en buurtgemeenschappen aan te leggen. Samen met de bezoekers komt Janine uit op de volgende doelen en motivaties:

*Met de handen in de grond (is gezond), *Het heeft een sociale functie, helemaal als er ook kinderen bij worden betrokken, *Educatie, * Ontmoetingsplek, *De wijk leefbaarder en leuker maken, * Extra sfeer aan de buurt brengen m.b.v. kunstuiting-experiment, * Gezonder eten, * Armoedebestrijding, * Nostalgie, * Bewegen en buiten zijn.

Er is een aantal factoren die succes stimuleren in het aanleggen van buurttuinen of een buurtgemeenschap. Denk aan *van klein naar groot groeien, *een referentiekader opbouwen met een kerngroep uit buurtbewoners en wijkpartners, *het zoeken van aansluiting met de wijkpartners, *de doelen van een buurtmoestuin niet van tevoren vastleggen en *de leider bewaakt de ruimte en het proces.

Janine toont een onderdeel van een film over ecovillages als voorbeeld. Deze film ‘A New We’ is te bestellen bij Stichting Omslag (www.omslag.nl) of tegen borg te lenen bij Margje Vlasveld van de IDeeWinkel. Meer

informatie over het voorbeeld dat we zagen over deze ecovillage in Duitsland, is vindbaar op:
www.SiebenLinden.de.

Reacties en conclusies van bezoekers:

Na afloop van de film bespreekt de groep bezoekers dat je geduld moet hebben om een eco-village in Nederland te realiseren. In Duitsland legden bewoners €12.000,- in om land te kopen en de ecovillage te betrekken. We concluderen dat het erom gaat wat er (wel) mogelijk is in Nederland, ingebed in onze maatschappij. Het vooroordeel dat een ecovillage alleen voor de rijken is weggelegd, blijkt niet op te gaan, als er voorbeelden volgen van een gratis te betrekken ecovillage in Spanje. Ook kent een bezoeker een voorbeeld van een woongroep/ boerderij in Noord-Holland waar mensen vrij gemakkelijk een appartement kunnen bewonen. Tot slot van de avond worden een paar bezoekers met specifieke vragen gekoppeld aan andere bezoekers met de benodigde kennis en know-how.

Janine kondigt de gelegenheid aan om tegen betaling mee te doen aan een tweedaagse cursus van Janine en Annet over leiderschap in moestuinprojecten. Bij opgave van naam en emailadres, zal Janine een mail sturen met uitgebreidere informatie over de cursus. Email Janine: janinethuis@casema.nl

De volgende bijeenkomst van het Groene IDeeCafé is op maandagavond maart 2012 in het Scheltema-Complex in Leiden.